

Vem ska göra jobbet? Fackligt arbete lockar få

Lokalt fackligt arbete lockar få, men har stor betydelse för den enskildes villkor. Det är ute i distrikten som problemen fångas upp och de lokala förhandlingarna förs. Men hur får man medlemmar att engagera sig? I Norrbottensdistriktet hänger verksamheten just nu på en skör tråd efter att flera "trotjänare" avsagt sig omval till distriktsstyrelsen.

DET ÄR SVÅRT ATT HITTA krafter som vill jobba ideellt. När valberedningen frågar tackar en del nej när de får höra att de in-

te får betalt, berättar Marianne Björklund, LSR:s förhandlingsrådsledamot i Norrbotten. Hon skakar lite bekymrat på huvudet.

SÅ FUNKAR FACKET

– Alla vill att LSR ska agera, men vem ska göra jobbet om ingen vill engagera sig?

Vi har stämt träff i Landstingshuset i Luleå, där Marianne Björklund har sitt kontor.

Det är i slutet av mars, men utanför fön-

stret ligger snön fortfarande djup. Utsikten mot vattnet är vid och vacker.

Marianne Björklund jobbar, ovanligt nog i LSR-sammanhang, heltid som facklig representant för LSR- och Saco-medlemmar som är anställda i Norrbottens läns landsting.

När jag ringde upp henne för att komma överens om intervjutiden var hon ganska frustrerad över det motstånd hon upplever att fackligt arbete stöter på från arbetsgivarhåll.

När vi ses har situationen rätt upp sig, men hon sticker inte under stol med att

det ibland är tuffa tag vid förhandlingsbordet. Marianne Björklund har stor hjälp av de lokala ombuden.

– Arbetsplatsombuden är jätteviktiga för mig. De fungera ju som en länk till medlemmarna och de sitter på information om hur det fungerar ute på arbetsplatserna. Det är svårt för mig att ha den kollen, så det är en viktig uppgift för oss i distriktet att hitta och utbilda lokala ombud på arbetsplatser där det inte finns något, säger hon.

”Det är en viktig uppgift för oss i distriktet att hitta och utbilda lokala ombud på arbetsplatser”

LSR:S NORRBOTTENS-DISTRIKT har just haft sitt årsmöte. Några av dem som varit aktiva i flera år ville inte fortsätta och valberedningen lyckades inte besätta alla styrelseposterna. Bland annat saknas i skrivande stund en ordförandekandidat. Anna-Maj Öhlund har varit ordförande några år, men vill nu ägna tid åt bland annat sin magisterexamen. Hon tackade därför nej till omval som ordförande, men sitter kvar i styrelsen för kontinuitets skull. För henne är professionsfrågorna en viktig del i det fackliga arbetet.

– Min vision har varit att LSR:s distriktsstyrelse ska vara en kraft som sätter igång saker och mobiliserar medlemmarna till förändring, vilket är nödvändigt om sjukgymnasterna ska bibehålla sina positioner och ta plats inom nya områden.

För Anna-Maj Öhlund är det själv-

klart att professionsfrågorna är integrerade med de fackliga frågorna. Hon tycker att det finns många sätt att koppla ihop professionsdelen av LSR-arbetet med jobbet.

Norrbottensdistriktet har till exempel flera gånger arrangerat temadagar i samband med årsmötet. Tidigare års temadagar har haft både lokala och "utifrån-kommande" föreläsare och har handlat om smärta, beteendemedicin, OMT och Basal Kroppskännedom.

TEMADAGARNA ÄR ett sätt att locka medlemmar. Nu senast i mars arrangerade LSR i Norrbotten tillsammans med Enheten för sjukgymnastik vid Sunderby sjukhus, där Anna-Maj Öhlund själv arbetar, en temadag om sjukgymnastiska insatser vid de vanligaste folksjukdomarna. Temadagen gick även att följa på distans via videolänk, en fördel i ett vidsträckt län som Norrbotten.

– För första gången hade vi även bjudit in politiker och beslutsfattare som ett sätt att verkligen visa vad vi sjukgymnaster kan och vad som är möjligt, så att de inte drar ner på sjukgymnastikresurserna, berättar Anna-Maj Öhlund.

Både hon och Marianne Björklund ser distriktsarbetet som en möjlighet att påverka beslutsfattare.

– Vi tycker inte besluten som rör primärvården följs upp vilket gör att politikerna inte har koll på konsekvenserna av besluten. De vill spara, men ger inte besked om till exempel prioriteringar, menar Marianne Björklund.

SAMTALET VÄNDER TILLBAKA till hur man får medlemmarna att engagera sig. Anna-Maj Öhlund har under sina år som ordförande gått in för att förankra distriktets sätt att arbeta i de olika kon-

gressbesluten. Det finns en verksamhetsplan för distriktsarbetet, hemsidan och så vidare. Det är en styrka, menar hon.

– Vi har även försökt bedriva ett systematiskt arbete med nätverk utifrån förbundets fokusfrågor. Det är bra att träffas och diskutera olika frågor och tanken är att få in nätverksarbetet i verksamheterna och hitta dem som jobbar inom fokusområden. Vi har exempelvis ett nätverk för äldres hälsa och rehabilitering som har varit igång sedan 2008.

Anna-Maj Öhlund återkommer till LSR som en igångsättare och samlande kraft. Men det arbetet kräver en lyckosam rekrytering av styrelseledamöter.

– Folk vet kanske inte vad distriktsstyrelsen är till för, tror hon. Man måste bjuda in folk, kanske erbjuda den som tvekar att hoppa med "på prov" i början, utan att göra så mycket.

”Vi har även försökt bedriva ett systematiskt arbete med nätverk utifrån förbundets fokusfrågor.”

Och man måste visa medlemsnyttan, även lokalt, att medlemmarna får hjälp när de behöver det.

– Här känner jag en viss oro. Vad händer med den fackliga tiden när man inför värvalmodeller, som innebär att vi får fler privata aktörer och att underlaget för "landstingstimmarna" därmed krymper, undrar Marianne Björklund.

Ja, det är bara att konstatera att det fackliga arbetet ställs inför ständigt nya utmaningar. Och utan engagerade medlemmar går det inte att möta upp dem.

HILDA ZOLLITSCH GRILL →

Norrbottensdistriktet. Anna-Maj Öhlund (t v) och Marianne Björklund (t h) hoppas kunna rekrytera nya krafter till distriktsstyrelsen. Att lyfta professionsfrågor kan vara ett sätt att locka nya medlemmar, tror de.

Lokalt engagemang – viktig men sårbar grund

Distrikten är basen för LSR:s verksamhet. Arbetsplatsombud och andra förtroendevalda har viktig kunskap om lokala förhållanden, och missförhållanden. De sitter med i samverkansgrupper och deltar i förhandlingar. De är ofta eldsjälar. Men vem gör jobbet när eldsjälarna slutar? En organisation som bygger på distrikt är sårbar. Därför fortsätter nu LSR:s organisationsöversyn med distrikten.

DET LOKALA ARBETET har en tendens att gå upp och ner. Sårbarheten är stor – det räcker att ett par aktiva inte längre vill

arbeta fackligt för att distriktets verksamhet minskar eller avstannar helt.

Liisa Mast, förbundssekreterare i LSR, konstaterar att i flera distrikt bygger verksamheten på engagemanget från ett fåtal personer, kanske bara en eller två.

– Vi försöker stötta aktiva distrikt lite extra för att försöka behålla de goda krafter som finns, säger hon.

Det arbetet ska, jämsides med den generella stöttningen till alla distrikt, koncentreras på några fokusdistrikt, distrikt som kommit långt när det gäller opinionsarbete och andra aktiviteter.

Stödet kan bestå i hjälp med att formulera sig i kontakten med politiker, material och statistik för opinionsbildningsarbete och andra aktiviteter eller

kurs i opinionsbildningsarbete. För de distrikt som inte har någon fungerande styrelse har LSR ett krisprogram.

– Det gäller ju att hitta folk som vill engagera sig. Vi brukar bjuda in till en framtidsverkstad, där vi gör en plan för nystart och lägger en grund för det fortsatta arbetet, berättar Liisa Mast. Förbundet erbjuder också lokal och regional utbildning i form av LSR:s fackliga grundkurs och LSR:s kurs i arbetsrätt.

Frågan är, menar Liisa Mast, hur man skulle kunna organisera LSR för att stötta den organisationsvilja som finns utan att organisera människor i en byråkratisk struktur. Demokratin inom organisationen är viktig att bevara, men det går kanske att göra i andra for-

”Vi brukar bjuda in till en framtidsverkstad, där vi gör en plan för nystart och lägger en grund för det fortsatta arbetet”

mer än den som LSR har nu?

– Andra förbund är annorlunda organiserade. Psykologförbundet har till exempel valt att inte ha någon distriktsverksamhet. Man kan kanske träffas i arbetsgrupper eller nätverk på regional nivå utan att bli invald i en styrelse, funderar Liisa Mast.

Det handlar också om pengar. Distriktpengar kanske gör större nytta på annat sätt än idag i organisationen, menar Liisa Mast.

Därför går nu LSR vidare med den organisationsöversyn som kongressen beslutade om 2008.

I ett första steg har sektionernas verksamhet och arbetssätt setts över, nu är det dags för distrikten i steg två.

Det arbetet startar i och med råds-mötet i början av maj. Då träffas LSR:s samtliga råd – förhandlingsrådet, distriktsrådet, yrkesrådet, egenföretagarrådet, vetenskapliga rådet, och etiska rådet – för att diskutera aktuella förbundsfrågor.

HILDA ZOLLITSCH GRILL

Stöttande. Förbundssekreterare Liisa Mast arbetar mycket med stöd till distrikten.

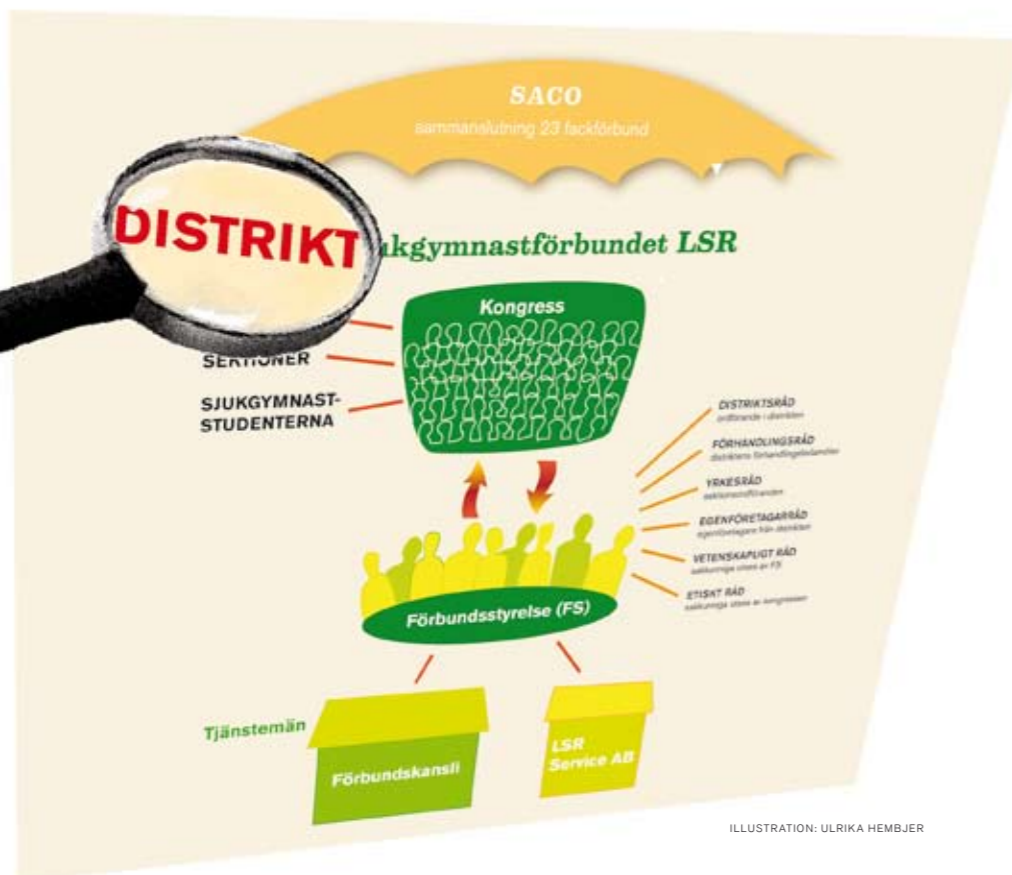

ILLUSTRATION: ULRIKA HEMBJER

Distrikten

LSR:s drygt 11 700 medlemmar är organiserade i 18 distrikt från Norrbotten i norr till Skåne i söder.

Varje distrikt väljer en distriktsstyrelse, som är ansvarig för den lokala fackliga verksamheten, och utser förhandlingsledamöter. Ordförandena i distrikten utgör tillsammans Distriktsrådet, ett rådgivande organ till förbundsstyrelse och kansli.

Distrikten utser även ombud till kongressen, som är LSR:s högsta beslutande organ.

Tidigare artiklar i serien "Så funkcar facket" hittar du i *Fysioterapi* 2010 nr 1, 2 och 3.

Har du koll på smärtläkemedel?

Vet du varför läkemedelsbehandlingen ser ut som den gör hos dina patienter?

Kan du bemöta din patients frågor om smärtläkemedel?

Är du uppdaterad med den senaste kunskapen om smärtläkemedel?

Smärtläkemedel – vad du behöver veta

Utbildningen omfattar 3 timmar och vänder sig till dig som arbetar inom slutenvård, primärvård, kommunal och privat hälso- och sjukvård. Första utbildningstillfället är 3 juni i Stockholm

Läs mer och anmäl dig idag på apoteketfarmaci.se/utbildningar

Apoteket Farmaci är ett dotterbolag till Apoteket AB. Våra läkemedelsutbildningar spänner över alla aspekter av läkemedel. Utbildningarna är baserade på senaste rön och kunskap om läkemedel och är producentneutrala. De är kvalitetssäkrade genom faktagranskning och håller erkänt hög standard.

En utbildning för dig som är sjukgymnast

APOTEKET FARMACI